

ICAC's Three-pronged Strategy

การเปลี่ยนระบบความคิดจาก
ระบบAnalog เป็นระบบDigital

นายอุทิศ บัวศรี

รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การแก้ปัญหาคความขัดแย้งทางสังคม:แนวคิดด้วยทรัพย์สิน ส่วนกลางในสังคมสงฆ์

พระพุทธเจ้าไม่ทรงนำระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนตัวเหมือนอย่างระบบทรัพย์สินแบบ
อุบาสก อุบาสิกา มาใช้กับสังคมสงฆ์ แต่ทรงนำระบบทรัพย์สินส่วนกลางซึ่งเป็นแนวคิด
ใหม่มาใช้ในสังคมสงฆ์

แนวความคิดว่าด้วยทรัพย์สินส่วนกลางในสังคมสงฆ์*

พระมหาดวงเด่น จูตญาโณ, ดร.(ปรัชญา) (2558)

“พระพุทธเจ้า ทรงนำระบบทรัพย์สินส่วนกลางมาใช้ในสังคมสงฆ์ เพื่อให้ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน ป้องกันความขัดแย้ง แ่งแย้ง และการขาดแคลน ทั้งยังเป็นแนวทางเพื่อสร้างคามยุติธรรมหรือความเสมอภาคเท่าเทียมกันอีกด้วย”

“แนวคิดระบบทรัพย์สินของสงฆ์”

“สังคมสงฆ์ เริ่มต้นจากการสละทรัพย์สินส่วนตัว ซึ่งเป็นการนับหนึ่งเท่ากัน กล่าวคือ ก่อนบวชต้องสละฐานะ ยศ ตำแหน่งหน้าที่ ความเป็นเครือญาติ วงศ์ตระกูล และทรัพย์สินส่วนตัวทิ้งให้หมด และฝากชีวิตไว้กับสังคมสงฆ์ส่วนรวม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่แสวงหาเพื่อสะสม เป็นการมีใช้สอยเท่าที่จำเป็น และถ้ามีส่วนที่เหลือก็สละเข้ากองกลางเพื่อแผ่คนอื่นที่ยังขาดแคลน”

ตัวอย่าง แนวคิดระบบทรัพย์สินของสงฆ์ เช่น

- ภิกษุมีอัฐบริขารใช้เพียงเล็กน้อยและเท่าที่จำเป็น
- มีลหุภัณฑ์และครุภัณฑ์ที่เป็นทรัพย์สินกองกลางของสงฆ์
- ไม่ให้สะสมส่วนเกินหรือครอบครองไว้เป็นสมบัติส่วนตัว
- มีระบบตัวแทนสงฆ์ในการดูแลรักษาและแจกจ่าย

แนวความคิดว่าด้วยทรัพย์สินส่วนกลางในสังคมสงฆ์*

พระมหาดวงเด่น จูตินาโณ, ดร.(ปรัชญา) (2558)

“ทรัพย์สินของสงฆ์ หมายถึง วัตถุสิ่งของที่ถวายแก่สงฆ์ทั่วไปทั้งหมด เป็นของสงฆ์ทั้ง 4 ทิศโดยไม่เจาะจงให้ภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง เป็นการให้เพื่อให้ตกเป็นของส่วนกลางของสงฆ์ ซึ่งก็แล้วแต่สงฆ์จะตกลงใช้สอยร่วมกัน โดยหลักการคือ ภิกษุสงฆ์เป็นผู้มีสิทธิและถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินร่วมกัน ทรัพย์สินของสงฆ์มี 2 ประเภท”

1. อนุภินท์

หมายถึง ของเบา เช่น บิณฑบาต เกสัช วัฏฐุบริวาร เป็นต้น

เป็นของที่แจกจ่ายกันได้

แต่งตั้งภิกษุเป็นตัวแทนสงฆ์ในการแจกจ่ายแบ่งปัน

- จีวรปฏิบัติหกภิกขุ (ผู้ดูแลแจกจ่ายเครื่องนุ่งห่ม)
- ภัตตุงเทศกภิกขุ (ผู้ดูแลแจกจ่ายอาหาร)
- เสนาสนคาหาปภิกขุ (ผู้ดูแลแจกจ่ายเสนาสนะ)
- เกสัชชะภาชกะภิกขุ (ผู้ดูแลแจกจ่ายคิลานเกสัช)

2. ครุภินท์

หมายถึง ของหนัก ตามพระบาลี มี 5 หมวด ได้แก่

- พื้นที่และของปลูกสร้างเป็นอาราม ตลอดจนถึงต้นไม้
- พื้นที่และของปลูกสร้างเป็นวิหาร กุฏิที่อยู่
- ของที่เป็นตัวเสนาสนะ เช่น เติงย พุก หมอน
- เครื่องโลหะที่เป็นภาชนะและเครื่องมือ
- เครื่องสัมภาระสำหรับเสนาสนะและเครื่องใช้

เป็นของที่ห้ามแจกกันเป็นของส่วนตัว ให้ตกเป็นของสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อการใช้สอยร่วมกัน

ระบบคิดฐานสอง(Binary Thinking)

- **Something is binary if it contains only two parts or options. In mathematics or computing, those two parts are 1s and 0s.**
- การแยกรัฐออกจากตัวคน ให้รัฐเป็นสถาบันเรียกว่ารัฐสมัยใหม่ เริ่มต้นจากการลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพเวสฟาเลียในปี ค.ศ.๑๖๔๘ ตรงกับปี พ.ศ. ๒๑๙๑ รัฐสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง รัชกาลที่ ๒๔ แห่งกรุงศรีอยุธยา

Element of State

- Population
- Fixed territory
- Government
- sovereignty

ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๒ ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ
บุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ

ระบบคิดฐานสองกับการแก้ปัญหาในสังคม

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2560

- มีผลบังคับใช้เดือน กุมภาพันธ์ 2560
- ครอบครองสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ ตร.ม.ละ 1,000-20,000 บาท

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

- มาตรา 49 ก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร หรือติดตั้งป้ายโฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติ รักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2560

- ซ้อ – ขายกล้วยแขกกลางสี่แยก เสี่ยงอุบัติเหตุ – ผิดกฎหมาย !!!
- มาตรา 20 ห้าม ปรงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือที่สาธารณะ
 - ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
- มาตรา 21 ห้ามผู้ขับขี่รถซื้อสินค้าที่จำหน่ายบนถนน
 - ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ
ที่ 5/2559

- ให้กรมป่าไม้รับผิดชอบพื้นที่ป่าไม้ที่ทวงคืนได้จำนวน 100,000 ไร่

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

- มาตรา 54(30) ยึดถือครอบครองป่าโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - ระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

- มาตรา 54 ห้ามจอดรถกีดขวางการจราจร
- มาตรา 57 ห้ามจอดรถในที่ห้ามจอด
 - ฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

แนวความคิดพื้นฐาน : ประโยชน์สาธารณะ

- รัฐโดยองค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดูแลรักษาประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ

- แต่ในกรณีที่ประโยชน์ส่วนตัวของเอกชนไม่สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะจะต้องให้ประโยชน์สาธารณะอยู่เหนือประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน

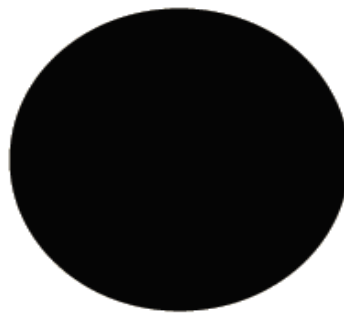
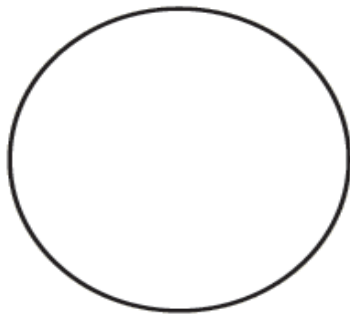
ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับรัฐ

สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ

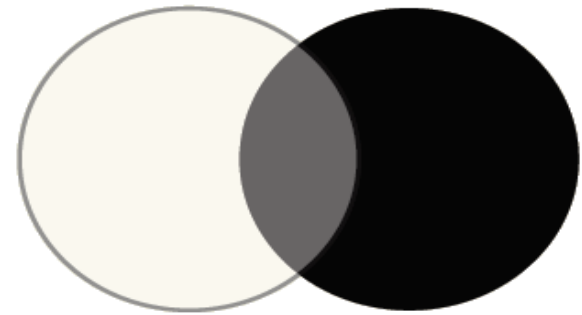
สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ

กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เราเรียกกันติดปากว่า **“ผลประโยชน์ทับซ้อน”** หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

พื้นที่สีขาว แทน **ประโยชน์ส่วนรวม**
พื้นที่สีดำ แทน **ประโยชน์ส่วนตน**

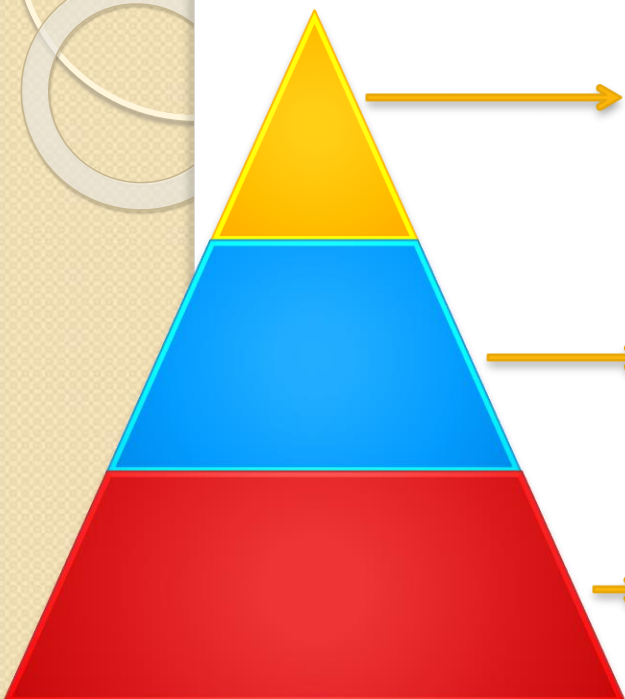

พื้นที่สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ เป็นพื้นที่เกิด **“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”**

ประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด เบียดบัง
ทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์ นั้น
นั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพัน
บาท ถึงสี่หมื่นบาท

“การทุจริต” เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน สังคมส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มี การบัญญัติข้อห้ามไว้ในกฎหมาย

“จริยธรรม” เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป”

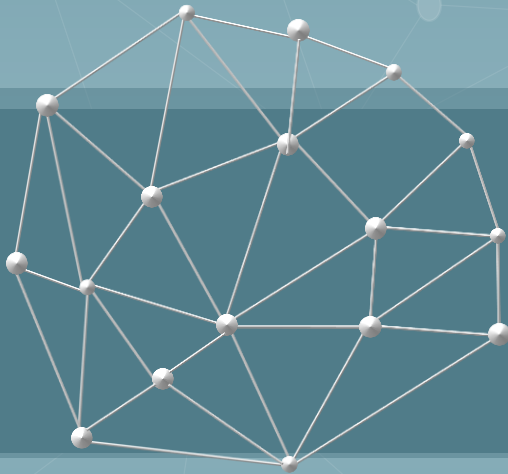

CONFLICT OF INTEREST

การขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI

Conflict of Interest

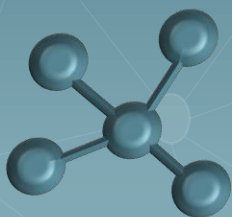

○ ผลประโยชน์ทับซ้อน

○ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

○ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน
กับประโยชน์ส่วนรวม

01

เคนเนท เคอเนาเฮน (Kenneth Kernaghan)

“สถานการณ์ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามหน้าที่และความรับผิดชอบทางสาธารณะไปขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว”

02

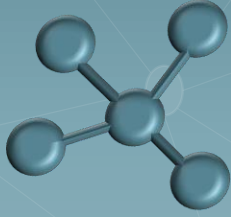
แซนดร้า วิลเลียม (Sandra Williams)

“การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงิน หรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องรับผิดชอบต่อสาธารณะ”

ความหมาย

ของ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน”

ความหมาย

ของ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน”

03

แพทริก บอยเออร์ (Patrick Boyer)

“สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวและได้ใช้อิทธิพลหรือจะใช้สิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว”

04

ผาสุก พงษ์ไพจิตร

“สถานะซึ่งการกำหนดนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม หรือการตัดสินใจทางการเมืองถูกแทรกแซงด้วยผลประโยชน์เฉพาะของธุรกิจเอกชนอื่น ทำให้ผลที่ออกมาคือนโยบายที่ให้ผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชนบางรายบางกลุ่ม แต่สังคมโดยรวมเสียประโยชน์”

แนวคิด เรื่อง Conflict of interest

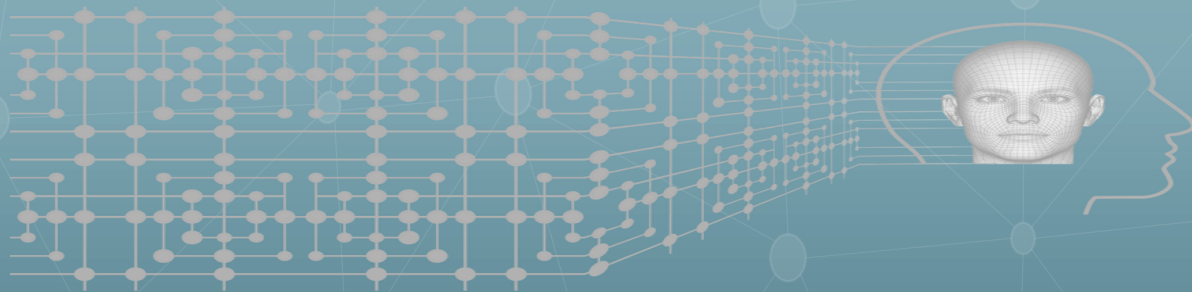
หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ
สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ
กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง
- เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐจะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ
- ในฐานะเอกชนจะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม

แนวคิด เรื่อง Conflict of interest

หลักการสากลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะ ดังกล่าว ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

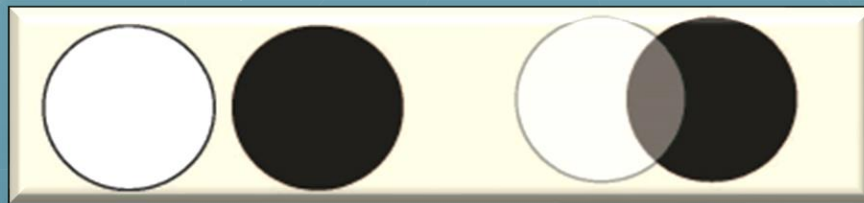

Conflict of Interest

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

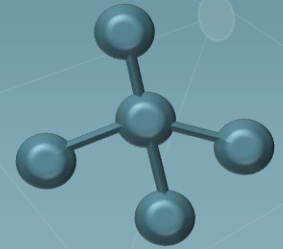
หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

พื้นที่สีขาว แทน ประโยชน์ส่วนตน
พื้นที่สีดำ แทน ประโยชน์ส่วนรวม

พื้นที่สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ เป็นพื้นที่เกิด
“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

องค์ประกอบ (Conflict of Interest)

01

บุคคลนั้นมีสถานะ **เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ**

02

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมในเรื่องนั้น ๆ

03

ประโยชน์ส่วนตน อาจเป็น ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้ /
ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น

04

เกิดสถานการณ์ที่มีผลประโยชน์ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไป
เกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำการ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ลักษณะพิเศษ : **มิได้** หมายถึงการทุจริตเสมอไป

จริยธรรม

ประโยชน์ทับซ้อน

ทุจริตต่อหน้าที่

ไม่ผิดกฎหมาย แต่ไม่เหมาะสม
ไม่สมควรกระทำ

ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย
ต่อสังคม
และเป็นบ่อเกิดของการทุจริต

ผิดจริยธรรม มีประโยชน์ทับซ้อน
ผิดกฎหมายโดยตรง มีบทลงโทษชัดเจน

สรุปความแตกต่างระหว่าง ผลประโยชน์ทับซ้อน กับ การทุจริตต่อหน้าที่

ประเด็นเปรียบเทียบ		ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
01	มีสถานะเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่มีบางกรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติครอบคลุมไปถึงหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติมาตรา 127)	- ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
02	มีอำนาจหน้าที่	- มีทั้งกรณีที่มีอำนาจหน้าที่และไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ 1) กรณีมีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ	- ต้องมีอำนาจหน้าที่
03	เพื่อให้ตนเอง/ ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	- ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์
04	มีเจตนาทุจริต	- มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้	- ต้องมีเจตนาทุจริต

Conflict of interest

รูปแบบ
ของ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

10 รูปแบบ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง
หรือเป็นคู่สัญญา

3. การทำงานหลังจาก
ออกจากตำแหน่งสาธารณะ
หรือหลังเกษียณ

4. การทำงานพิเศษ

5. การรู้ข้อมูลภายใน

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการ
เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะลงใน
เขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์
ในทางการเมือง

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อ
ประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

10. รูปแบบอื่น ๆ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

ผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สิน

ของข่วณ การลดราคา การรับความ
บั่นเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม
ห รือ

สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจาก

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ **ส่งผล**

ต่อ **การตัดสินใจ** ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ที่มา...

รัฐบาลมีโครงการ “จำหน่ายน้ำมันดีเซลให้แก่ผู้ประกอบการประมงในน่านน้ำเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร”

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข :

เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและลงลายมือชื่อรับรอง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยกเว้นภาษี

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้ได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ ราคาถูก และป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ไม่ให้มีการลักลอบจำหน่ายหรือนำน้ำมันกลับเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักร

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ :

ผู้นำน้ำมันไปขายที่เขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต

พฤติกรรม

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานตำรวจนำ ตำแหน่งผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ
▶ ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในโครงการน้ำมันเขียว

กองตำรวจน้ำ มีเรือ 2 ลำ ที่ใช้ในการตรวจตราเรือบรรทุกน้ำมัน ทำให้การตรวจมีความล่าช้าและเรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถไปส่งน้ำมันให้แก่ชาวประมงได้อย่างทั่วถึง

ชาวประมงได้ร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงพลังงานได้จัดสัมมนาผู้ประกอบการประมงขึ้น โดยได้ข้อสรุปว่าผู้ประกอบการต้องการให้ตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง โดยจะจ่ายค่าเบี่ยงเสียในการเดินทาง ค่าอาหารกินอยู่บนเรือ วันละ 500 บาทต่อคนต่อวัน

สมาคมการประมง ได้นำเงินไปให้ นาย ก. จำนวน 48 ครั้ง รวมเป็นเงิน 3,075,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นเบี่ยงเสียของเจ้าหน้าที่

นาย ก. ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ทำหนังสือขอบคุณไปยังสมาคมการประมง และได้สั่งการให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปกับเรือบรรทุกน้ำมัน

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ผลการดำเนินคดี

ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานตำรวจ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรือบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่าใด ๆ จากผู้ประกอบการ
 2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ตำรวจเดินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี่ยงเบนให้เจ้าหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
 3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่าไม่ได้เรียกเก็บเงิน และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงิน จึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่
- ▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีงบประมาณเพียงพอควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข ไม่ใช่รับเงินอันอาจทำให้เอกชนเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. จึงเป็นความผิดฐาน **เจ้าพนักงานเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด** สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก
- การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ **ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท** ซึ่งโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริม
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค
"การจัดทำแปลงสาธิตระบบ
การให้น้ำเหนือผิวดิน"

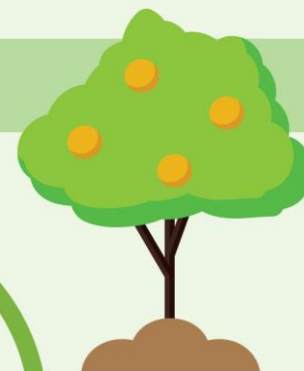
เพื่อจัดซื้อ

- วัสดุอุปกรณ์ระบบน้ำหยด
ราคา 1,412,000 บาท และ
- กิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวาน
ปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น
ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ
1,700,000 บาท

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาธิตฯ
แบบให้เปล่า เพื่อให้บริการ
ทางวิชาการแก่เกษตรกรโดย
ไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอด
ระยะเวลา 7 ปีของอายุโครงการ
และหลังครบกำหนด 7 ปี
ทางราชการจะคืนที่ดินให้กับ
เจ้าของที่ดิน แต่ไม่มีข้อกำหนด
ที่ให้ทางราชการต้องยก
กรรมสิทธิ์ในวัสดุอุปกรณ์ฯ
และพันธุ์ส้มเขียวหวานฯ
ให้แก่เจ้าของแปลงที่ดิน

นาย ข. เกษตรอำเภอ ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาธิตฯ

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภริยา
เกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาธิตฯ
และนาง ส. ได้ให้ความยินยอม
ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของตน
จัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า

นาย ก. เกษตรจังหวัดจึง
ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตาม
ขั้นตอนของทางราชการ

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค “การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน” โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับ และการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของนาง ส. ภริยานาย ก.

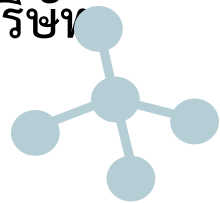
แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตนาย ข. เกษตรอำเภอเป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม นาย ก. ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่านาย ก. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยาตนเนื่องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post – employment)

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งในสาธารณะมาก่อน มักจะ รู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post – employment)

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ได้มีการเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่ไปโดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งก็จะได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นการเรียกรับสินบนซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

กรณีตัวอย่าง

01

ผู้บริหารระดับสูงของ**กระทรวงสาธารณสุข**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ

02

ผู้บริหารระดับสูงของ**กรมประชาสัมพันธ์**ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์

03

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่**เกษียณแล้ว**ใช้อิทธิพลที่เคยดำรง
ตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับ**เป็นที่ปรึกษา**ให้**บริษัทเอกชน**ที่ตนเคยติดต่อ
ประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

4. การทำงานพิเศษ

การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

- การ **ตั้งบริษัท** ดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการ **แข่งขันกับหน่วยงาน** หรือ **องค์การสาธารณะที่ตนสังกัด**
- การรับจ้างพิเศษ **เป็นที่ปรึกษาโครงการ** โดยอาศัยตำแหน่งใน **ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ**ว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด **ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่**

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร รับแจ้งทำบัญชี และ
ยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

02

ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ ตั้งบริษัทเอกชน เกี่ยวกับการพิมพ์

03

เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับแจ้งเป็นที่ปรึกษาโครงการ
เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเอง
รับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับ
ตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้า
เอาประโยชน์เสียเอง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

02

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

คดีทุจริตสอบข้าราชการครู

- นาย A.อาจารย์ใหญ่โรงเรียนแห่งหนึ่ง และ นาย B. อาจารย์ใหญ่ อีกโรงเรียนหนึ่ง ทั้งคู่ **ได้รับแต่งตั้ง**ให้เป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ และอำนวยความสะดวก **เป็นกรรมการสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง หรือสัมภาษณ์ (ภาค ค.)** ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูในจังหวัด... แม้จะเป็นเพียงกรรมการสัมภาษณ์ แต่การเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการสอบ ย่อมครอบคลุม**ตั้งแต่วันที่รับทราบคำสั่งฯ จนถึงวันที่การสอบเสร็จสิ้น** หากใช้หน้าที่เฉพาะในช่วงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น
- การที่ นาย A.และ นาย B. ร่วมกันนำข้อสอบซึ่งเป็นความลับทางราชการไปเปิดเผยเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าสอบแข่งขันคนอื่น ๆ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศาลพิพากษา
ลงโทษ ตาม ป.
อาญา ม. 157 และ
ม. 164 ลงโทษ
จำคุก

คนละ 5 ปี

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

(Using your employer's property for private advantage)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

คดีนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ผู้อำนวยการ... มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้
ใช้รถยนต์ส่วนกลาง จึงเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมี
หน้าที่จัดการหรือรักษารถยนต์ส่วนกลางซึ่งเป็น
ทรัพย์สินของหน่วยงาน ได้มีคำสั่งให้พนักงาน
ขับรถใช้รถยนต์*ส่วนกลางรับส่งระหว่างที่พักกับ
ที่ทำงานเป็นประจำ และให้พาไปทำธุระส่วนตัว*
ในวันหยุด

ศาลพิพากษา
ลงโทษ
ตาม ป.อาญา ม. 151
และ ม. 157
ให้จำคุก 5 ปี

คดีนำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ในงานแต่งงานลูกสาว

คนบตี ได้ใช้บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยในการจัดงานมงคลสมรสของบุตรสาวที่บ้านพักส่วนตัว และใช้สถานที่เตรียมจัดงานให้หัวหน้าฝ่ายบริหารฯ ไปช่วยจัดเตรียมงาน โดยนำทรัพย์สินของคณะไปติดตั้งใช้จัดงาน

ได้แก่ แก้วพร้อมพลอก 100 ตัว กระถางต้นไม้ ให้พนักงานโสดฯ นำกล้องวิดีโอ 2 เครื่อง โทรศัพท์ 1 เครื่อง สายสัญญาณ 1 ชุด ขาตั้งกล้องมอนิเตอร์ 2 เครื่อง กล้องถ่ายรูป 2 ตัว ชุดควบคุม 1 ชุด เครื่องเล่นและบันทึกดีวีดี 1 เครื่อง

ให้นำรถส่วนกลางของคณะ ได้แก่ รถตู้ 1 คัน รถกระบะ 3 คัน ไปใช้บรรทุกทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยงาน

ศาลพิพากษา จำเลยมีความผิด มาตรา 151 และ 157 ให้จำคุก 5 ปี ปรับ 20,000 บาท

ลดโทษกึ่งหนึ่ง จำคุก 2 ปี 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท ทำคุณประโยชน์ ไม่เคยต้องโทษ จำคุกให้รอลงอาญา 2 ปี

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

การที่นักการเมืองในจังหวัด **ขอเพิ่มงบประมาณ** เพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อ **สะพานและถนน** นั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะประโยชน์

คดีใช้บหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายก อบจ. ได้เบิกจ่ายงบประมาณ ค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไวณิลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ผืน ที่มีข้อความว่า “พุดนั่ม ยิ้มหวาน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องฯ” พร้อมชื่อตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์ โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 ลว. 20 มิ.ย. 2549 ข้อ 4 “ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล”

กรมบัญชีกลาง เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการ ประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายก อบจ. อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลพิพากษา

ให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน
ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.

2539

คดีหมายเลขแดงที่

0.185/2559.

“พุดนั่ม ยิ้มหวานบริการดี
สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่
น้องฯ”

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้องหรือ อาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ

01

การอนุมัติ**แต่งตั้ง**คู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ใน
หน่วยงาน

02

การใช้อำนาจ**แต่งตั้ง**หรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม

03

การคัดสรร **คัดเลือก**บุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

คดีโยกย้ายโดยไม่ชอบ

จำเลยที่ ขณะนั้นในฐานะอธิบดี ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยการโยกย้ายโจทก์ ซึ่งขณะนั้นเป็น **ผู้อำนวยการสำนักฯ** ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคดี เป็นการเสนอย้ายโจทก์ด้วยความเห็นขัดแย้งในสำนวนคดี ซึ่งการเสนอย้ายนั้นไม่ได้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยการเสนอย้ายโจทก์ **ไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิม** เป็นการใช้อำนาจกลั่นแกล้งทางส่วนตัว มากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ราชการ

ศาลพิพากษาคัด

มาตรา 157

จำคุก 1 ปี

ไม่รอลงอาญา

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซง
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ
และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

13076 ๓/๑๓๓๓๖๓.

ทำหนังสือ ๕ หน้า ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

ชื่อและตำแหน่งที่ดำเนินการในโครงการฯ
(นาย: นายอรรถ ฤกษ์งาม, ตำแหน่ง: ผู้จัดการโครงการ (หัวหน้า
ฝ่ายบริหาร) ของ อบต. บ้านนาโพธิ์ อ.บ้านนา, จ.นครราชสีมา)

ขอความกรุณาที่โลก ขอความช่วยเหลือจากคุณ (คำกล่าวของ)

စဝေမာတိဒေဝန.

25 Jan. 56

(Bam) Kham Lam. St. Kham

— 240 —

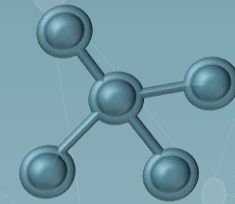
506 4400.21.836.

[illegible]

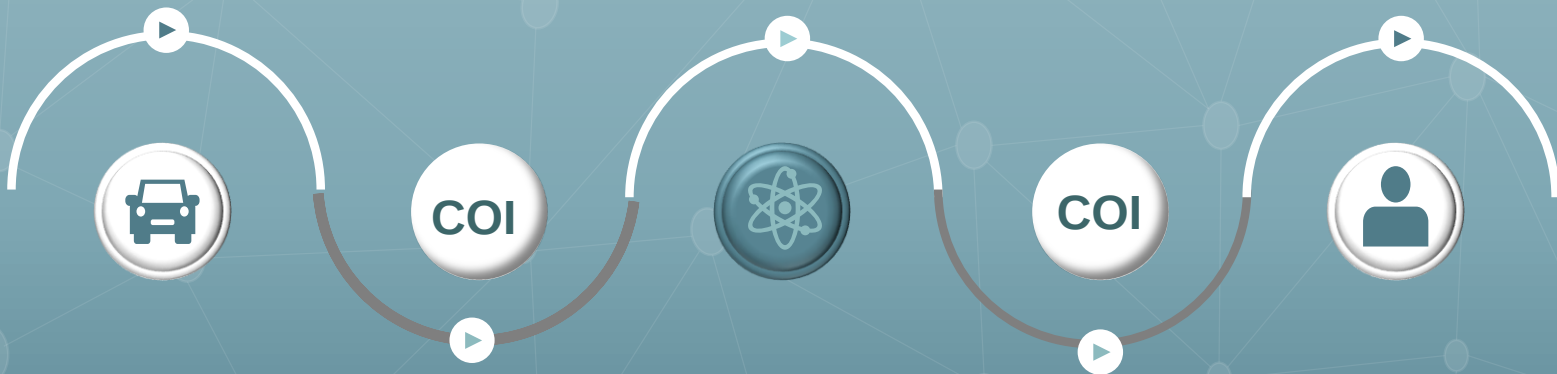
๕๐๕ สิทธิของลูกหนี้

7 219. 57

10. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวมรูปแบบอื่น ๆ

พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก 9 รูปแบบดังกล่าว

CONFLICT OF INTERESTS

การเป็น**คู่สัญญา**หรือ
มีส่วนได้เสียในสัญญา

ทำงานใน**ธุรกิจเอกชน**ใน
กำกับหน่วยงานรัฐที่
สังกัด

การเป็น**หุ้นส่วน**ในห้าง
ฯ**ผู้ถือหุ้น**ในบริษัทที่
เป็นคู่สัญญากับรัฐ

การ**รับสัมปทาน**หรือคง
ถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ

การ**รับทรัพย์สิน**
หรือประโยชน์ต่าง
ๆ

ปัญหาไกลตัว ?

CPI : Corruption Perception Index

ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน

Thailand

36

ปี 2563 ประเทศไทยได้ 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2562 ในส่วนของอันดับโลกจากทั้งหมด 180 ประเทศ ได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับที่ 104 จากอันดับ 101 เมื่อปีที่แล้ว

CPI

ตารางค่าคะแนน CPI ประจำปี 2563 ในกลุ่มประเทศอาเซียน

อันดับ	ประเทศ	คะแนน	อันดับโลก
1	สิงคโปร์	85	3
2	บรูไน	60	35
3	มาเลเซีย	51	57
4	อินโดนีเซีย	37	102
5	ไทย	36	104
6	เวียดนาม	36	104
7	ฟิลิปปินส์	34	115
8	ลาว	29	134
8	เมียนมา	28	137
9	กัมพูชา	21	160

จำนวนเรื่องร้องเรียน

ค้าง 15,326
รับใหม่ 4,622
เสร็จ 3,752
คงเหลือ 16,232

2562

เรื่องร้องเรียนรับใหม่

4,622

2560

เรื่องร้องเรียนรับใหม่

4,896

2559

เรื่องร้องเรียนรับใหม่

5,382

2558

เรื่องร้องเรียนรับใหม่

3,051

เรื่องร้องเรียนรับใหม่

3,285

ค้าง 16,232
รับใหม่ 3,285
เสร็จ 5,167
คงเหลือ 14,350

CONFLICT OF INTERESTS

อนาล็อก ANALOG

ยอมรับกับคำพูดที่ว่า“ทุจริตบ้าง
ไม่เป็นไรถ้าเราได้ประโยชน์”

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ทับซ้อน/ สืบบน/ คอร์รัปชัน

ระบบอุปถัมภ์

ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่าง
ไม่ถูกต้อง

ระบบคิด

ดิจิทัล DIGITAL

ไม่ยอมรับกับคำพูดที่ว่า
“ทุจริตบ้างไม่เป็นไร
ถ้าเราได้ประโยชน์”

แยกประโยชน์ส่วนตนออกจาก
ประโยชน์ส่วนรวม

เห็นประโยชน์สาธารณะมาก่อน
ประโยชน์ส่วนตน

ระบบคิด

อนาล็อก ANALOG

เอาวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ที่บ้าน

เอารถยนต์หลวงมาใช้
ธุระส่วนตัว

เอาโทรศัพท์หลวงมาใช้
ติดต่อธุระส่วนตัว

เอาอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัว
มาชาร์จที่ทำงาน

ใช้น้ำประปาหลวงมาล้าง
รถส่วนตัว

ดิจิทัล DIGITAL

ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไป
ใช้ที่บ้าน

ไม่ใช้รถหลวงในเรื่อง
ส่วนตัว

ไม่ใช้โทรศัพท์หลวงโทร
ธุระส่วนตัว

ส่วนตัวมาชาร์จที่ทำงาน

ไม่รับของขวัญจากผู้มา
ติดต่อราชการ

CONFLICT OF INTEREST

พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

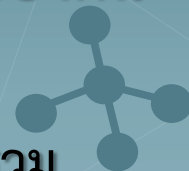
หมวด 6

การขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนบุคคลประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

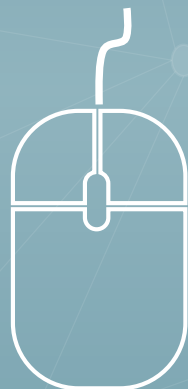

มาตรา 126

ห้ามมิให้กรรมการ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
อิสระ และเจ้าพนักงานของ
รัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด ดำเนิน
กิจการ (1) - (4)

มาตรา 127

ห้ามมิให้กรรมการ ดำรง
ตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด ดำเนินการใดตาม
มาตรา 126 (4) ภายในสองปี
นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

หมวด 6

มาตรา 128

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐ
รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น
ใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
จากผู้ใด นอกเหนือจาก
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อัน
ควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือ
ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่ง
กฎหมาย เว้นแต่การรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยา

มาตรา 129

การกระทำความผิดเป็นการ
ฝ่าฝืนบทบัญญัติใน
หมวดนี้ให้ถือว่าเป็น
การกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
หรือ ความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม

มาตรา 126

สาระสำคัญ

ห้ามมิให้กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

01

เป็น **คู่สัญญา** หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงาน
ของรัฐ

02

เป็น **หุ้นส่วน** ในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

03

รับสัมปทาน หรือ **คงถือไว้** ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็น **คู่สัญญา**
อันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน เป็น **หุ้นส่วน** ในห้างหุ้นส่วนหรือ **ผู้ถือหุ้น**
ในบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

04

เป็น **กรรมการ** ที่ **ปรึกษา** **ตัวแทน** **พนักงาน** หรือ **ลูกจ้าง**
ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ควบคุม
ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา

126

CONTRACT

การเป็นคู่สัญญา หมายถึง การเข้ามาทำสัญญาโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้นเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา ที่ทำกับ **หน่วยงานของรัฐ** ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การมีส่วนได้เสียในสัญญา หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใด ๆ

มาตรา

126

(2)

“การเป็นหุ้นส่วน” หมายถึง การที่บุคคลได้
ลงทุนร่วมกัน ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้า
เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรง
หรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่
จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท” หมายถึง การมีหุ้นใน
บริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้น

มาตรา

126

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“สัญญาสัมปทาน” หมายถึง สัญญาที่เอกชนได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การทำโรงโม่หิน รั้งนกอีแอ่น

จำนวน หุ้นในบริษัท จำกัด หรือ บริษัทมหาชน จำกัด ที่ถูกกำหนด

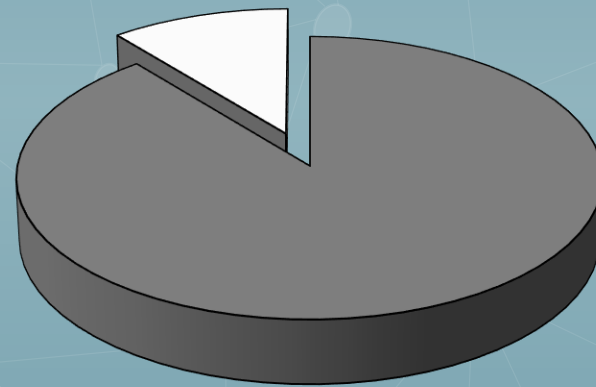
* กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

เจ้าพนักงานของรัฐ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

* ถือหุ้นใน บริษัทจำกัด หรือ บริษัท

มหาชนจำกัด ตามมาตรา 126 (2) และ มาตรา 126

* ไม่เกิน **ร้อยละห้า** ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท

* ต้องดำเนินการภายใน **สามสิบวัน**

นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง ม. ๑๒๖ วรรค

๔

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ถือหุ้นได้ตามมาตรา 126 (2) พ.ศ.2563
ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ถือหุ้นได้ตามมาตรา 126 (3) พ.ศ.2563

มาตรา

126 (4)

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน
พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน

กรรมการ

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ ของหน่วยงานของ

รัฐ

ที่ปรึกษา

ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติ
หน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

ตัวแทน

พนักงาน

ลูกจ้าง

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัด
หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือ
กระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ของรัฐผู้นั้น

มาตรา 126 วรรค 2 วรรค 3

🎯 **วรรคสอง** :ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของ **“คู่สมรส”** เป็นการดำเนินกิจการของ **“เจ้าพนักงานของรัฐ”** เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

🎯 **วรรคสาม : “คู่สมรส”** ตามวรรคสองให้หมายความรวมถึง **“ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส”** ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา 126 วรรค 3

ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวโดยมี
บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการ
อยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี

“ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา
โดย

ไม่จดทะเบียน”

แสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากันหรือมี
พฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

ได้จดทะเบียน หย่าขาด จากกันตามกฎหมาย แต่ยังไม่
แสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคม
ทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือภริยากัน

คู่สมรส The spouse

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉัน
สามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓

ตำแหน่งที่ถูกต้องห้ามตามมาตรา 126

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

3. ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

ประธานกรรมการ และกรรมการ ป.ป.ช.

2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร อิสระ

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่ง
เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตาม
ความในมาตรา 126 พ.ศ.2563

ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

จำนวน **9,927** คน

1. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการ) ข้าราชการทหาร (ปลัดฯ, ผู้บัญชาการฯ) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานองค์กรอิสระ (เลขาธิการฯ) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (เลขาธิการฯ)

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา

2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา นายก อบจ. นายกเทศมนตรี นายก อบต.

3. ผู้บริหารท้องถิ่น

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามความในมาตรา 126 พ.ศ.2563

สรุป กิจการต้องห้ามดำเนินการ มาตรา 126

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วน
ได้เสียในสัญญาที่ทำ
กับหน่วยงานของรัฐ

ใช้บังคับกับคู่สมรส
ด้วยยกเว้นคู่สมรส
ดำเนินการอยู่ก่อน

เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญา กับ
หน่วยงานของรัฐ*

*ยกเว้นถือหุ้นใน
บริษัทไม่เกินร้อยละ

5

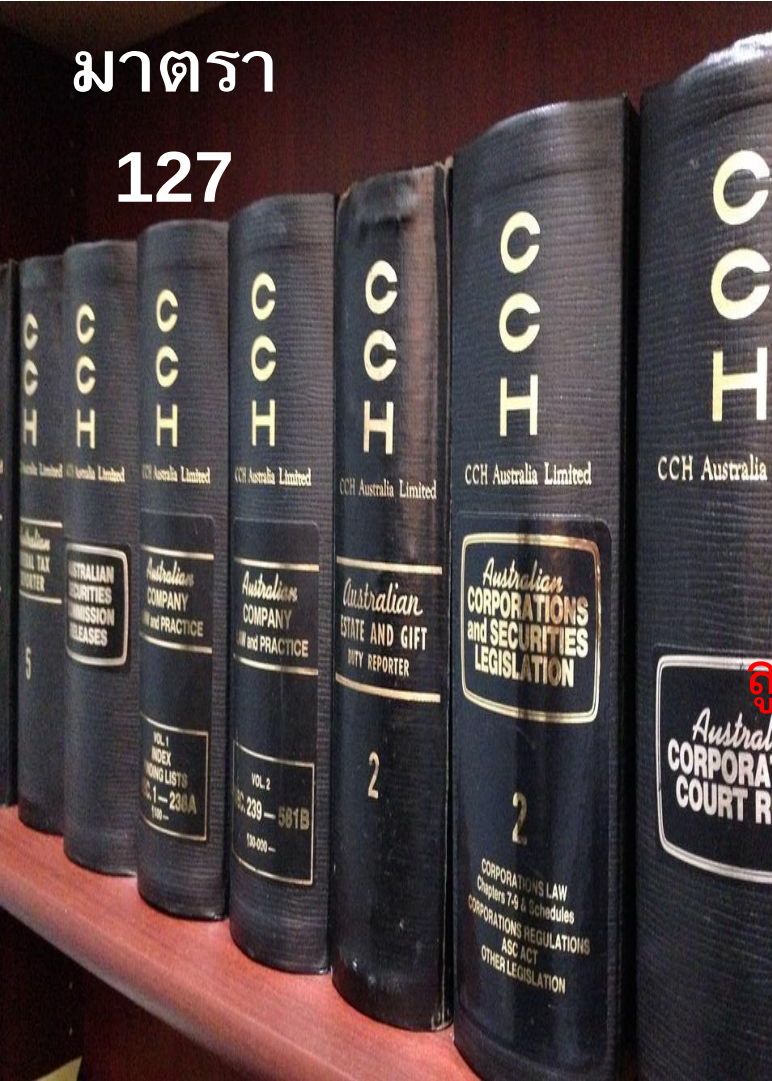

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่ง
สัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็น
คู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาด
ตัดตอน เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท
ที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็น
คู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว*

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วน
ได้เสียในสัญญาที่ทำ
กับหน่วยงานของรัฐ
ที่
ปรึกษา ตัวแทน
พนักงาน หรือลูกจ้าง
ในธุรกิจเอกชนซึ่งอยู่
ภายใต้การกำกับ ดูแล
ตรวจสอบ ของ
หน่วยงานของรัฐ

มาตรา 127

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้ กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4) **ภายในสองปี** นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เข้าไปมีส่วนได้เสียใน ธุรกิจของเอกชนในฐานะ

“กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือ ลูกจ้าง”

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ ของ หน่วยงาน

องค์กรที่เข้าข่ายเป็นองค์กรอิสระ

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนอาจขัด หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา 127 ห้ามดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4) ภายในสองปี นับแต่ วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ
ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง
ในธุรกิจของเอกชน

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ ของหน่วยงานของ

ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ใน
ฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือ
ประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ตำแหน่งที่ถูกต้องห้ามตามมาตรา 127

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

3. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

ประธานกรรมการ และกรรมการ ป.ป.ช.

2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่ง
เจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตาม
ความในมาตรา 127 พ.ศ.2563

มาตรา 127

“ไม่รวมถึงคู่

สมรส”

ตำแหน่ง

ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

จำนวน 1,156

คน

01

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร สมาชิกวุฒิสภา

02

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการ) ข้าราชการ
ทหาร (ปลัดฯ ผู้บัญชาการฯ) ผู้บังคับการตำรวจ
แห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร
ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงาน
องค์กรอิสระ (เลขาธิการฯ) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
(เลขาธิการฯ)

มาตรา 128

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
จาก “บุพการี สืบสันดาน
หรือ ญาติ” ที่ให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมตามฐานานุรูป

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **“โดยธรรมจรรยา”** ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของ
ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว
ไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงาน
ราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ + ผู้ซึ่ง พ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของ
รัฐมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปี ด้วย

หลัก = “ห้ามรับ” ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น

ใด เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่นค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมเนียมรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด : ไม่เกิน 3,000 บาท

มาตรา 128

“รับโดยธรรมจรรยา”

- (1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท
- (2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา”

หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้อันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ โอกาสแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลูก ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา/
มูลค่ามากกว่าที่กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี

มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุด ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่
ได้รับทรัพย์สิน

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. ส.ว.
และสมาชิกสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้า
ส่วนราชการ ระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานวุฒิสภา หรือ
ประธานสภาท้องถิ่น

ประธานกรรมการและกรรมการใน
องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอด
ถอน

“

เข็มกลัดทองคำ จาก กองทุนสวัสดิการ

”

นาย ส. ลาออกจากราชการ เข้าร่วมงานแสดงมูทิตาจิตแต่
ผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ

ได้รับเข็มกลัดทองคำมีมูลค่าประมาณ 12,000 บาท จาก
กองทุนสวัสดิการของหน่วยงานตามข้อกำหนดในการมอบของ
ที่ระลึกให้กับผู้ที่ออกจากราชการ

ข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการภายในสำนักงาน ว่าด้วยการ
มอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจากราชการ พ.ศ. 2559
ข้อ 3 (2) ที่ให้อำนาจแก่กองทุนสวัสดิการสามารถมอบของที่
ระลึกให้แก่สมาชิกที่ออกจากราชการซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปี
ขึ้นไป ได้ไม่เกินรายละเอียด 15,000 บาท

รับโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ไม่จำเป็นต้องแจ้ง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
การรับทรัพย์สินต่อ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอน

คดีเรียกรับเงินโบนัส

นายก อบต. เรียกรับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ หรือ โบนัสจาก พนง.- ลูกจ้าง 25 คน

เจ้าหน้าที่การเงินเสนอบันทึกขออนุมัติจ่ายเงินพร้อมเอกสาร เรียกเจ้าหน้าที่ไปพบขอเรียกเงิน **ร้อยละ 5** ของจำนวนเงินที่แต่ละคนมีสิทธิได้รับ เจ้าหน้าที่การเงินไปเก็บเสนอมานโดยจำเลยเขียนคำว่า **“รอ”** และลงชื่อในกระดาษสีเหลืองปิดไว้ที่สมุดเช็ค

เสนอบันทึกอีกครั้ง จำเลยเรียกเจ้าหน้าที่ไปพบให้ไปแจ้งว่าขอเรียกเงินเพิ่มจาก **ร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 10** แต่ละคนเกรงว่าอาจมีปัญหาในการทำงานจึงยอมจ่าย จำเลยจึงได้ลงนามในเช็ค จนท.สงสัยเรียกเพิ่มเพราะอะไรเลยไปสอบถาม จำเลยตอบ **น้ำมันแพง**

พนักงาน-ลูกจ้าง ได้นำเงินสดห่อกระดาษให้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งรวบรวมไปมอบให้จำเลยหลังเลิกงานขณะจำเลยรออยู่ในรถที่จอดอยู่หน้าสำนักงาน จำเลยอ้างว่าไม่ได้รับเงินเพราะกลับบ้านตรงเวลาหลังเลิกงานไม่มีการรอรับเงิน

คดีหมายเลขดำที่ อท./2402561
เลขแดงที่ 9849/2561

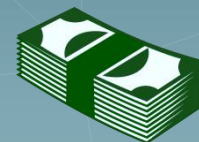

ศาลอุทธรณ์ ยืนตาม
ศาลอาญาคดีทุจริต
ประพฤติมิชอบภาค ๓
สั่ง

จำคุก 3 ปี
4 เดือน

มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 และ พ.ร.บ.
ป.ป.ช. พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง มาตรา 122 วรรคหนึ่ง

บทกำหนดโทษ

126

127

128

129

มาตรา 168

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน
60,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้ง
ปรับ

กรณีมาตรา 126 วรรค 2 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของ
รัฐรู้เห็นยินยอม ต้องระวางโทษตาม ม 168 ว 2

มาตรา 170

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
6 เดือน หรือ ปรับไม่เกิน
10,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 169

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน **60,000**
บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ถือเป็นการกระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
หรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม

จำนวนเรื่องกล่าวหา

ร้องเรียน
160

มาตรา 100 (ม.126) พ.ร.บ.ประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พงศ.๒๕๖๑

16

มาตรา 103(ม.128) พ.ร.บ.
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พงศ.๒๕๖๑

COI

439

มาตรา 149
ประมวลกฎหมายอาญา

11

มาตรา 6 พ.ร.บ.ความรับผิดของพนักงานใน
องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน 2563 รวมจำนวน 626 เรื่อง
ประมวลกฎหมายอาญา

พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

พ.ร.บ. ความรับผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

CONFLICT OF INTERESTS

แนวทางการรับมือกับการขัดกัน แห่งผลประโยชน์

- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น
- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ
- ❄️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส และเปิดเผย
- ❄️ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI แก้ไขได้... ถ้าคิด
เป็น...

กรณี **เข้าไป** มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ **กระทำความผิด**
เพราะ **ถูกสั่งการ** ให้กระทำ

โต้แย้ง

ทบทวน

ยืนยัน

แจ้ง

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา
134

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเพราะผู้บังคับบัญชา
สั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว
หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น **ไม่ต้องรับโทษ**

COI แก้อะไรได้... ถ้าคิดเป็น...

CONFLICT OF INTEREST

The Bureau of Conflict of interest ,
Office of the National Anti-Corruption Commission

สำนักงานข้ดกัันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

โทร. 0 2528 4800